

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru menarhia: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăoa Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Plocești

Paragraful.

Sibiu, 29 Iulie n.

(p.) Opoziția e puternică în Austria în contra pactului, votat din partea Maghiarilor. Și sub opoziția atâta de extraordinară. Cu o grabă această este a se înțelege aproape întreaga Austria. Pentru-o că cu pactul, legat în forma în care s'a legat cu Ungaria, nu e multumit nimeni în Austria. Nici guvernul austriac însuși. A spus-o ministrul de finanțe Kaizl, că pentru urcarea dărilor de consum, pentru bere și zăhar, nu e vinovat guvernul austriac, ci cel maghiar, — prin urmare, guvernul austriac declină dela sine responsabilitatea pentru urmările ce le va avea acest punct de învoială.

Mișcarea pusă la cale în Austria în contra guvernării cu ajutorul paragrafului 14 din constituția e deci numai parafanul, în dosul cărui se poartă zice că se ascunde o ură nespusă în contra Maghiarilor.

Unde va duce această mișcare încă nu se poate ști și nu se poate prevedea. Dimensiunile ce le ia devin însă foarte îngrijitoare. Proteste din toate părțile; organel denegare de supunere de partea organelor publice, cari nu vreau să mai dea mână de ajutor guvernului, în conducerea de stat pe cale neconstituțională. E începutul unei triste stări de anarhie în Austria. Natural, că guvernul e dator în asemenea cazuri să iee măsuri energice și le-a și luat. Întrunirile publice se disolvă; conclusele comunelor, luate în contra pactului, se cassează; poliția întrevine și respiră cu puterea pe cei ce demonstrează în contra paragrafului de nevoie; face arestări și pe cei gălăgioși îi dă pe mâna judecătorilor.

Dar' întrebarea e, că prin astfel de măsuri energice, nu se va ajunge oare tocmai contrarul dela ceea ce se intenționează? Să ne aducem bine aminte cum Badeni încă începuse la timpul se cu măsurile energice și sfârșitul lor a fost căderea lui Badeni. Mișcarea popoarelor e întocmai ca mișcarea apelor. Dacă le impedezi cursul, se umflă și trec pe deasupra. Măsurile energice ale contelui Thun nu vor avea deci nici ele alt rezultat decât acela pe care l-au avut ale lui Badeni. Se va duce guvernul și poporul va răzbi!

De altoum aceea ce se întâmplă acum în Austria, e numai începutul unui mare vihor politic ce se va deslănțui la toamnă. Sânt numai pregătirile unei lupte desperade, în contra sistemului de guvernare, — inaugurat în cealaltă parte a monarhiei.

Ori-cum am lua lucrurile, e o mare greșală, că în Austria se guvernează așa cum se guvernează astăzi. Nu încape nici o îndoială, că e foarte greșit sistemul introdus, de a guvernă cu ajutorul unui paragraf din constituție, care a fost adoptat la timpul se probabil numai pentru cazuri de extremă necesitate, nu însă pentru a guvernă cu ajutorul lui ani de-arindul.

Revolta opiniunii publice din Austria în contra acestui abus ce se face cu vestitul paragraf, e deci motivată. Înzădar pune guvernul austriac vina pe opoziția din reichsrath, care prin obstrucționarea înfașurată a făcut imposibilă funcționarea mașineriei parlamentare, și l'a silit să recurgă la ajutorul acestui paragraf, — pentru-că rațiunea sănătoasă nu-i poate accepta scusa aceasta.

Prin aceea, că guvernul austriac și-a ales calea cea mai ușoară de a eși din încurcătura în care l'a băgat opoziția din reichsrath, și a adoptat un sistem absolutistic de guvernare, — nu a lovit numai în opoziția pe care voia să o înfrângeze, ci chiar și în propria sa majoritate guvernamentală, care e împedată în exercicierea drepturilor și dato-

rințelor sale, ca reprezentanță a poporului suveran.

Un stat poate să fie sau constituțional sau absolutistic, n'are a face. Afirmă dela împrejurările cari conced una sau reclamă alta. Prin urmare, se poate guvernă și în Austria, sau pe cale constituțională, sau prin absolutism. Dar' dacă e constituție, se fie constituție în înțelesul cuvântului, ear' dacă e absolutism, se fie absolutism curat. Un absolutism însă, adăpostit la umbra constituționalismului, și învălț în mantaua constituțională, e un bastard, un monstru, bun de expus ca o raritate, nu însă de a guvernă cu el o țeară întreagă, destul de conștie pentru a-și pută da seamă că e greșită calea pe care se află guvernul ei.

De aceea guvernul austriac va trebui să se gândească asupra acestui lucru, acum, când nori grei se ridică deasupra capului se, — și va trebui să o rupă într-o parte. Sau se se plece în fața țerei și se-i redea constituția, întreagă și neștirbită, sau se se plece în fața forței majore, dictată de împrejurări, și se introducă în guvernarea de stat absolutismul întreg. Ear' de nu va voi se se plece nici într-o parte nici într-alta, necesarmente va trebui să — plece.

Sibiu, 29 Iulie n.

La Cristiania. Nu mai puțin decât șeptesprezece Maghiari au plecat până acum la Cristiania, ca să se aperse în contra grupului român interparlamentar, care e reprezentat acolo prin bărbai de greutate și va pune negreșit pe tapet cauza Românilor asupriți din Ungaria. Și se zice că vor mai pleca, pentru-că se fie și mai mulți. „Bud. Hirap“ se teme de lupta ce va fi provocată la Cristiania din partea Românilor, de aceea apelează la reprezentanții maghiari din conferență și-i face atenți să fie cu ochii-n patru, căci Români sânt șirefi!

BOURGUIGNON SAU DUC. Marele prigonitor al Românilor din Bucovina, președintele țerei, Bourguignon, își face giamantanul. „Patria“ scrie, că a sosit pe neașteptate dela Dorna la Cernăuți, și că întreruperea concediului avut și reînțetura această subită stă în legătură cu svonul despre — revocarea sa. Cale bună!

În era nouă. Consiliul școlar din Biserica-albă (Bănat), a luat hotărârea, ca procesul verbal luate în ședințele consiliului școlar să se poarte în limba germană. Comitetul administrativ al comitatului Timiș a șasat hotărârea și a impus consiliului școlar limba maghiară. S'a dat recurs la guvern, și ministrul maghiar a aprobat hotărârea comitetului administrativ, impunând și el consiliului școlar limba maghiară. Așa merge în era legei, dreptului și al dreptății!

SĂLBĂTECILE DELA MOCSA, înscenate de înșiși funcționarii publice, puși ca să grjească de ordine și de pacea cetățenilor, au avut de urmare suspendarea obligării lor, și punerea sub ceteră disciplinară a vicecomitetului, vinovat și el, pentru-că a luat sub scutul se pe solgăbirul abusiv de la Menedea dată lui. Și când ne gândim că la Hedacia s'a făcut mai mult decât la Mocsă, și acolo n'a tras numai la răspundere pe cei vinovați — trebuie să zicem că totuși este dreptate în Ungaria!

Dela Haga. Baronul Staal, ambasador rusec la Haga și conducătorul conferenței de pace și desarmare, a primit prin ministrul rusec de externe, Murawiev, felicitările țarului pentru laboriozitatea încoronată de succes a conferenței.

E glumă sau — ironie?

Cehii câștigă.

Pe când Nemții din Austria în întruniri de protestare în contra acțiunilor guvernului austriac și caută să-l aducă la cădere, Cehii își caută frumose de treabă și Cehii mereu favorabil dela guvern. Cel mai nou favor dat Cehilor e pöletichnicul din Brünn, cu limbă cehă de propunere. Reprezentantii ministrului de culte au și fost în Brünn ca să stabilească modalitățile deschiderii acestei școle superioare. E vorba să se deschidă chiar pe opera de nou cu ajutorul paragrafului 14 din constituție, pentru-că votul reichsrath-ului nu se va pută obține pentru deschiderea acestui nou focalur de cultură ridicat pe seama Cehilor, și nici în bugete, de întreprindere nu sânt trecute în bugete, ci se vor acorda guvernului prin rescript imperial.

Pentru ei.

În adunarea din Reichenberg, ținută Dumineca trecută, deputatul austriac Prade a adresat următoarele cuvinte heghemonilor noștri:

»Stăm în fața unui trist viitor. Stăm deocamdată lipsiți de ori-ce putere, în fața desvultului și de stăruite actuale de lucruri, căci de guvernul nostru dîspun contrarii noștri, cari, așa cred, sunt și contrarii Austriei. De aceea, astăzi nu putem face alta, decât să ne ridicăm glasul în mod solemn în contra sistemului de guvernare și în contra exploatarei economice a poporului german din partea Ungariei. Noi ținem cu sfințenie la pretenșiunile noastre politice-naționale; respingem toate aspirațiunile de drept public ale contrarilor noștri; cerem delățurarea §-lui 14, — și altă reînnoire a pactului cu Ungaria, pe baza principiului: »drepturi egale și datorințe egale. Ear' dacă Ungaria nu vrea, atunci fie — uniune personală!«

Ce bine o se-i pară lui Kossuth când va auzi că Nemții din Austria fac propagandă pentru ideea tătâne-so, cu — uniunea personală!

„Jüdisches Tagblatt“.

Acesta e titlul unui nou ziar nemțesc, apărât cu litere hebraice, și cărui apropiată apariție o vestește placate mari pe la respântiile stradelor din Buda-pestă. Scopul acestui ziar jidovesc este: să alimenteze simțul coherenței internaționale de rassa a tuturor Evreilor de pe fața pământului, adică: să propage ideea, că Evreii, deși locuiesc în diferite țări, formează o singură unitate, nedespartită, și sânt înainte de toate Evreii și numai în a doua linie cetățeni ai țărilor stăi. »Hádzánk« vede în aceasta propagarea cosmopolitismului și apelează la patriotismul Evreilor din Ungaria, provocându-i să se-și țină de datoriță a pune zăgaz propagărei astorfel de idei.

Ce; doar' nu se tem Maghiarii chiar și de frații lor de cruce, de Evreii? Slabi se mai sânt!

Înmormântare.

Biserica e mare și frumoasă: e o catedrală. Clopotele sânt trist și tânguitor. În mijlocul bisericii e un catafalc negru, pe catafalc un sicriu, în sicriu corpul rece al unui tânăr marinar. În jurul sicriului familia, — persoane înalte. În biserica fum de tămâie și sunete plăcute de cântări duioase. Un preot începe cântarea „Veniiți fraților“. — Și cei prezenți rînd pe rînd sărută sicriul. E stăruțarea de pe urmă, dată mortului. Membrii familiei ridică acum sicriul și-l duc et pe brațe în cripta de sub catedrală. Din mână lor îl iau niște uniforme funcționari de curte, și-l slobod în fundul pământului. O femeie cernită ia de trei-ori câte o mână de pământ și-l aruncă în urma sicriului. Cealaltă fac și ei asemenea. Afară trupe militare dau salve de tunuri, — ultimul onor dat tinerului marinar. Ușa de fer a cripei se închide acum și sicriul cu tinerul marinar e înghițit pământul. Femeia cernită își șterge lacrimile; membrii familiei părăsesc întristați catedrala. Femeia cernită e văduva Tarevna, membrii familiei sânt: Țarul și Maril principi ai casei domnitoare din Rusia. Marinarul înmormântat e George, moștenitorul de tron al Rusiei, mort în floarea vieții.

Alegerea din Sebeș.

Amănunte.

Dragostea cu care s'a grăbit comitetul electoral al Sașilor din Sebeș se primească pe Vészi, candidatul guvernului la mandatul lor vacant, — a aflat reșens la toți Sașii cu cugetare serioasă. O foaie locală i-a și muștrat rău pe circumspecții din Sebeș pentru acest act pripit. Preșidentul comitetului electoral din Sebeș, preotul evangelic de acolo, dl Heitz, a venit în aceeași foaie cu o lămurire lungă, în care voia să arate, că nu din inimă curată l-au candidat ei, Sașii din Sebeș, pe Vészi, ci de nevoie, pentru-că se aflau în fața unei stări de lucruri, care nu le permitea să facă altoum. În lunga sa scrisoare, dl Heitz s'a legat însă și de Români din Sebeș, pe cari i-a învinovățit că erau gata să meargă în deputație la Vészi și să-i ofere ei candidatură. Firește, Sașii s'au grăbit, ca să nu-i întreacă cumva Români, și s'au plecat ei în fața lui Vészi, trimisul lui Seil.

Răspunsul Românilor.

Afirmarea dlui Heitz, referitoare la Români din Sebeș era numai o invenție. Români din Sebeș s'au și grăbit să o demită. Au trimis foi sășesti din loc o declarație, subscrisă de domni: Sergiu Medean, protopop, Zevedeiu Mureșan, preot, Ioan Bojfița, avocat, Isidor Blaga, preot și S. Roșu, în care restabilesc adevărul, că dintre Români din Sebeș n'a umblat nime pe la Vészi, pentru-că pe ei nu-i privește alegerea de deputat din Sebeș, căci datori sânt să observe pasivitatea față de alegerea dietale și dacă li-s'ar fi dat voe să țină înțetura electorală, în ea ar fi proclamat absoluta pasivitate. De altoum Români o spun în declarația lor, că-țm vor face socoteala acasă cu dl Heitz, prin comitetul electoral român din Sebeșul-sășesc.

Oprirea adunării.

Resoluțiunea primarului din Sebeș, prin care oprește întrunirea electorală a Românilor, sună în originalul unguresc astfel:

Serghiu Medean és társainak kérelme az országgyűlési képviselő választók által tartandó választói gyűlés megtagadása tárgyában: Végzés. Nem engedélyezem a kérelmezett gyűlés megtartását.

Nem engedélyezem pedig azért, mert e gyűlésre csupán a román nemzetiség tagjaii hivta meg, holott pedig a nemzetiség egyenjogúsításról szóló 1868 XLIV. t. cz. 1 §-a szerint Magyarország összes honpolgárai az alkotmány alap elvei szerint politikai tekintetben egy nemzetet, az eszthatlan egyetemes magyar nemzetet képeztek. — Ez a törvényes rendelkezés kívánja, hogy Magyarország akár fajji, akár nemzeti-ségi alapon a honpolgárok több fajukhoz, vagy nemzeti-ségükhöz nem tartozó részének kirekesztésével ne szervezkedjenek.

Mintthogy pedig kérelmezők által bejelentett gyűlés csupán a románokat hívja össze, azért népgyűlésnek nem tekinthető; és mivel czélja, mint a bejelentésből világosan kitünik, az, hogy Magyarország román ajku lakosainak az 1868 évi 44 t. cz. 1 §-a ellenére közjogi egyenlőségét tulajdonítson, mint törvény ellones modon összehívott és a törvényes rendelkezésekkel világos ellentétben álló gyűlés megtartására engedélyt nem adhatok.

În traducere.

În traducere românească celebrul act sună așa mează:

Rugarea lui Serghiu Medean și a conșoților, în chestia ținerei unei întruniri electorale a alegătorilor dietali. Decis. Nu conced ținerea întrunirii din rugare. În întrunire sânt chemați numai membrii de naționalitate română, pe când conform §-lui 1 din art. de lege 44 din 1868 despre egală îndreptățire a naționalităților, toți cetățenii Ungariei formează, după principiile fundamentale ale constituției, o națiune, națiunea indivisibilă unitară maghiară. Dispoziția aceasta a legii pretinde, ca cetățenii să

nu se organizeze în Ungaria pe basă de naționalitate sau de rassa, cu excluderea părții aparținătoare la celelalte rase sau naționalități. Cum însă la întrunire anuțională de peteți se cheamă numai Români, nu poate fi primită de întrunire de popor; și fiindcă scopul ei este, cum se vede apriat din anunțarea făcută, însușirea unei individualități de drept public a locuitorilor cu buze române din Ungaria, contrară §-lui 1 din art. de lege 44 din 1868, — ca-l convocată deci în contra legii, și ca întrunire în contrast aflătoare cu dispozițiile legii, nu pot da concesiune pentru ținerea ei.

Alegerea.

Actul alegerii se va face Luni, 31 Iulie n. Români, sântem siguri, vor observa pasivitatea și vor sta departe de acest act constituțional, săvârșit la porunca. Vor sta însă la distanță și mulți Sași, astfel că pe Vészi îl vor alege funcționarii din Sebeș și cei câțiva păcurari maghiari de acolo. Pe ei îi va reprezenta Vészi în Parlamentul maghiar, nu însă pe Români și pe Sașii adevărați din Sebeș.

Români și orașele.

Orașele joacă cel mai însemnat rol în viața politică, culturală și economică a unui popor. Ele sânt centrele în cari se concentrează puterea materială și forțele spirituale, și de unde se răspândesc raze culturale la țeară, până în cele mai depărtate sate și cătune.

Este adevărat, că limba, portul și datinele strămoșești mai curat se păstrează pe sate, locuitorii cărora sânt cu atât mai conservativi, cu cât se află mai departe de orașe, dar' tără unei țeri, tără unui popor rezidă în orașe, pe lângă toată înclinarea spre cosmopolitism al acestora.

Nouă Românilor de sub oblăduirea ungurească ne lipsește tără orașelor, noi nu avem orașe românești. Această împrejurare se pare a fi curioasă, ear' după numărul neamului nostru o atribuie slăbiciunii noastre, voină a dovedi, că rassa noastră nu are aptitudinile pentru o viață politică-culturală mai superioară. Această afirmare însă e falsă și e iscodită cu scop de a seduce opinia publică europeană în defavorul nostru.

Trecutul și prezentul dovedească îndestul falsitatea acestei aserțiuni.

Caușa adevărată, că noi nu ni-am creat orașe, o aflăm în tristele împrejurări, în cari s'a aflat poporul nostru în decursul veacurilor, și în despotismul exercitat de străinii veniți și așezați în țerile noastre.

Români în timpul emigrațiunii popoarelor e fost trăși în Carpați, pe coastele și în văgăunele cărora nu se pot întemeia orașe. Când ei s'au coborât la șesuri, le-au aflat ocupate de străini, cari și-au zidit fortărețe, în jurul cărora s'au încirpat orașele.

Pe atunci deja persecuțiunile și opresiunile neomenease își luară începutul. Infrinșarea de numai că am împedecat înfrinșarea de către românești, dar' nu dădeau voe strămoșilor noștri nici să se așeze ca economi și lucrători în orașele lor. Le era frică de mulțimea Românilor; își temeau tără, care rezida în orașe.

Astfel a fost aceasata de veacuri, până la 1848, anul înmormântării iubăgiei.

În privința aceasta avem două documente dela începutul veacului trecut, aflătoare în arhiva orașului Turda.

Unul are datul: »Anno 1711, die 19 mensis Iulii«, cuprinde un conclud al congregației: »Totius universitatis nobilium oppidi Thorda«, și e provizut cu 135 de iscalituri.

În el nobilii din Turda spun, că aflăm spre marea noastră pagubă și cu îngrijire pentru libertatea noastră nobilitate, că valahia s'a înmormântat peste măsură în mijlocul nostru; de aceea cu unanimitate decidem, că fiecare cetățean sau femeie văduvă, în decurs de 8 zile să dea drumul la Valahii din casele sale sau aflători pe pământurile sale, ear' dacă acestia n'ar vor să se depărteze, se-i alunge cu forță.

Spre acest scop se pune la dispoziția orașenilor o putere brachială, ear' dacă s'ar afla vre-un cetățean, care n'ar îndeplini acest conclud, cu 12 fl. și capiteșăc irremisibiliter, cu 12 fl. și capi-

tanul de poliție luând cu sine putere brachială suficientă să dea afară pe astfel de Valahii renitenți, ear' vite lor să le alunge de pe teritoriul orașului.

»Tot în această adunare am decis — se zice mai departe — că nimerii dintre locuitorii Turzei se nu-i fie permis a-și vinde sau înstrăina casa, locul de casă sau posesiunea externă vre-unui Valah, nici să-i dea casă în chirie, ear' dacă cineva, fie acela ori și-cine, ar cuteza să calce acest conclud, proprietatea de ori-ce natură să se confişte, mox et de facto, pe seama comunității orașenești, ear' cumpărătorul să fie alungat.

Al doilea document are datul: »Anno 1712. Die 5 X-bris« și e subscris de 12 nobili.

În el se zice: »De nou stătuindu-ne și înțelegându-ne cu privire la alungarea și extirparea Valahilor din orașul nostru, am hotărât în conglăsiune, ca Valahii să fie alungați și să nu se suferă cu locuința în oraș etc.»

Aceste prigoniri despotice sînt cauza, că în veacurile trecute numărul Românilor, cari au fost tolerați în orașe, este foarte mic, în proporție cu ceilalți locuitori.

Astfel d. e. la 1720 numărul Românilor în orașele săsești era următorul: »

Sibiu, 78 Români, 9870 Sași și 36 Maghiari.

Sighisoara, 396 Români, 5052 Sași și 114 Maghiari.

Bistrița, 270 Români, 2952 Sași și 2046 Maghiari.

Medias, 684 Români, 3468 Sași și 148 Maghiari.

Brașov, 5310 Români, 6876 Sași și 4542 Maghiari — singurul oraș, în care România se aflau în număr considerabil.

La 1733 se aflau; în Cluj 10 familii române, în Sibiu 180, în Turda 70, în Sebeșul-săsesc 262, în Abrud 132, în Bistrița 70, în Oșorheiu 60, în Orăștie 214, în Medias 150, în Sighisoara (mari) 60, în Răghin 20, în Dej 30, în Aiud 34 etc., pe când la țară Români erau în covârșitoare majoritate.

Aceste raporturi numerice au dăruit, cu mici schimbări, până în secolul nostru, sau mai corect până la 1848.

În acest au vîntul libertății a rupt multe zăgăzuri, cari țineau locului pe poporul român. De voe de nevoe a trebuit să fie lăsat și Românul să pătrundă în orașe. Și a pătruns. Azi numărul Românilor din orașe este foarte mare, față de trecut.

Etată câteva date:

În Sibiu sînt azi: 4581 Români, 13.148 Sași și 3199 Maghiari.

În Sighisoara sînt Români 2429, Sași 5202 și Maghiari 1630.

Bistrița: 2274 Români, 5517 Sași și 1126 Maghiari.

Medias: 2041 Români, 3508 Sași și 982 Maghiari.

Sebeșul-săs.: 4178 Români, 2049 Sași, 289 Maghiari.

Orăștie: 2570 Români, 1371 Sași și 10.441 Maghiari.

Brașov: 9758 Români, 9578 Sași și 10.441 Maghiari.

În Turda numărul Românilor e de 2485, în Cluj de 3768, în M. Oșorheiu 913, în Răghin 920, în Dej 2000 etc. etc.

În toate părțile inmulțire uimitoare, efectuată abia de un jumătate de veac. Nu slăbiciunea deci a împedecat pe Români a-și concentra puterile în

orașe, ci pedecile măiestrite și forța majoră. Încetînd aceste, Românul a arătat în scurt timp, că e harnic a pîtrunde și în orașe și a ține concurența cu celelalte popoare. Și progresul e constant și sigur, căci e adevărat, că și azi ni-se fac șicane și ni-se pun pedeci, dar' aceste nu sînt neînvingibile, cum au fost cele de pe timpul »Approbatelor«, cu cari înaintașii strămoși ai noștri nu puteau răbdi.

Silvestru Moldovan.

De pe la noi.

— Dela raportorii noștri. —

Feneșul-săsesc, 24 Iulie c. — În jurul acesta de vre-o zece zile încoace în toată după ameaza plouă, une-ori plouă cu gheață, vin furtuni. În 25 l. c. a trăsînt 7 lemne de telegraf dintre Feneșul-săsesc și Gilău, pe cari le-a făcut tot puscării.

Oamenii nu pot numai înainte de ameazi seceră, precum zic ei — numai fură lucrul.

Cucuruzul leagă bine. Toate celelalte legume sînt frumoase.

„Chimu“.

Moșnița, 20 Aug. n. — La pusta din hotarul Moșniței a domului de pămînt a venit în anul trecut un șpan, care nu prea are ochi buni pe Români. În primăvară la plivî n'a primit Români, numai Unguri, dar' n'a avut de unde să ducă atîția de căpi avea lipsă. Mergînd și unii Români din Moșnița, i-au trimis acasă zicînd că »Rumuni nu trebes. Vêzînd că nu ese la cale numai cu Ungurii lui, a chemat și Români, dar' atunci nu s'a mai dus nimeni și acum au cosit ovșul la boi plin de polomidă, că de altă treabă nu a fost bun. L-au cosit Moșnițenii în parte.

În hotarele noastre grăul e cărat tot acasă. Secerișul a fost foarte bun. Ne-a ferit D-zeu de peatră pîn' acum, dar' deși au fost multe ploii, totuși cucuruzele în hotarul Moșniței sînt slabe. Grăul dă bine, au treerat unii de mîncare, petița, cum se zice în Bănat, de 13-14 snopi dă câte 2 fîrtare (speni). Varza (curechiul) e tare frumoasă.

Vichentie Goleți, econom.

Din Tur, 27 Iulie. — Vin a vî împărțasi, că în 25 l. c. s'a descărcat asupra comunei Tur, oot. Turda-Arieș, o furtună mare, cu care ocaziune trăsnetul a lovit în 2 rînduri tot după olaltă în biserica rom.-cat. din loc, care s'a și aprins și focul a consumat toate ornatele dintr'însa, dimpreună cu acoperîmînt cu tot, topind totodată și 2 clopote prețioase. Biserica a fost asigurată.

Din cercul Hususului 24 Iulie n. — În întreg cercul Hususului secerat e pe sîrșite. Grăul e foarte bun. E mult superior celui de acum 3 ani — care asemenea a fost bun — atî în calitate, cât și în cantitate.

S'a început pe alcurea și îmblătîtul. Claiă de 30 snopi dă 4-6 ferdele. Cucuruzele sînt frumoase, în urma ploilor din urmă au rodit bine și s'au dezvoltat frumos, să speraază la o bună recoltă.

Viile, pe unde nu sînt atacate de filoxeră promit deasemenea un cules bogat. Peronospora în anul acesta nu le-a atacat.

Recolta pomilor e mult inferioară celei din anul trecut. Pomii în primăvară au înflorit minunat, dar' secerata împreună cu desele vînturi i-au împedecat în legare, și fructele pică în continuu fără de a se putea desvolta.

Fîn puțin, la primăvară va fi foc de scump.

Ar fi timpul suprem ca economii noștri să părăsească odată acel sistem

ruginit ezrezit din moși-strămoși de a-și lăsa ogoarele pustii — pradă spinilor și buruienilor — și barem o parte din acele să le cultive cu măzeriche, care le-ar da un nutreț și mult și bun și și un bun îngrășămînt pămîntului, atît de prielnic sîmînturilor de grău.

Vasoazia, 27 Iulie n. — În 25 Iulie pe la ameazi a ars aici grajdul, colna și căsuța lui Jacob Brancovanu, cari clădiri se aflau la pămîntul (extravilanul) seu; pe lângă acestea au ars acolo un car nou-nouț, pluguri și alte instrumente economice, precum și grău și fîn; tot a ars pînă la pămînt, nimic nu s'a putut scăpa. Bogătanul Ioan Bogdan (Holanu) fiind aproape cu lucrătorii sei, nu a mers de fel să dea ejuțor, și nici nu a permis nici unui lucrător să meargă la sfîngerea focului; aci i-mi-am adus aminte de zisa Măntuitorului: »Mai curînd va intra funia corăbiei prin urechile acului, decît bogatul întru împărăția cerului.« Focul s'a iscat din jucăriile prucului respectivului.

Pe aici bucatele sînt frumoase, har Domnului! Grăul a picat pe unele locuri, și așa a pătît. Cucuruzul merge frumos. Cumpenele sufer, nu știu de ce, s'au uscat losele (vițele). Fîn este mult.

Chestiuni școlare.

Din tractul Șomeței și Nireșului.

Supraveghetori școlari. — Examen în Posta-Săpăia.

În anul trecut s'a publicat raport despre adunarea Reuniunii învățătorești filiale din tractele protopopsti Șomeței și Nireșului-mare, azi conduse ambele tracte de Ioan Sîrbu, protopopul Șomeței.

Amintîta Reuniune filială, în adunarea sa ținută în anul trecut la Șomeța, pentru înaintarea învățămîntului popular a ales 4 învățători, cari fură însărcinați cu supravegherea școlaelor din tracte, fiind aceste împărțite în patru cercuri de supraveghere.

Între cei patru supraveghetori a fost ales și subscrisul și despre sarcina mie încredințată am raportat la timpul seu adunării. Despre acest raport voi scrie cu alt prilej. Acum vî împărtășesc un mic raport despre examenul din Posta-Săpăia, ținut în ziua de 14 a lunei lui Maiu, care era o zi de sîrbătoare, și de altcum însă pentru amintitele comune era sîrbătoare dublă, căci ziua examenului, har Domnului, în cele mai multe locuri, se ține de sîrbătoare. Sala de învățămînt era împodobită cu ramuri de arbori ear' padimentul acoperit cu iarbă verde; poporul era îmbrăcat în vestmînte sîrbătorești și adunat în număr frumos.

Era de față antistia comunală din ambele comune, apoi curatorimea bisericeii și senatul școlastic.

Cu conducerea examenului a fost încredințat dl Ioan Simon, preotul local.

Examenul s'a început la 2 ore p. m. cu o cuvîntare a dlui paroch, apoi a urmat examinarea din obiectele de învățămînt. Elevii au dat răspunsuri foarte bune, cari au îndestulit publicul ascultător, ceea-ce s'a vîzut de pe fețele lor vesele.

Domnul inv. Ștefan Popu, ca să respîlătească osteneala elevilor le-a împărțit și niște premii de iconuțe colorate, spre marea bucurie a băieților.

M'am depărtat cu sufletul plin de bucurie, dorînd din adîncul inimii, ca să dea D-zeu mulți învățători nației noastre ca și cel din comuna amintite.

Ioan Belbe, inv. și supraveghetor de școlae.

Cronica zilei.

Sibiu, 29 Iulie n.

Memento. 30 Iulie: Astra, desp. VII, adunare gen. în Hațeg. — Astra, desp. VIII. (Deva), adunare gen. în Ilia. — Petrecere în Ciachi-Gărbău. — Petrecere și teatru în Oarda-de-jos. — Petrecere intel. în Ragla. — Sfințirea petrei fund. la biserica gr.-cat. și petrecerea tinerimei în Borșa. — Reun. fem. gr.-cat. din Făgăraș și jur. adun. gen. în Făgăraș. — Petrecere în Șintereag. — Petrecerea tinerimei în Hațeg.

30-31 Iulie: Societatea pentru fond de teatru român, adunare gen. în Seliște.

30 Iulie-1 August: Instalarea episcopului în Arad.

31 Iulie: Concertul Perotti în Sibiu (Gesellschaftshaus).

1 August: Desp. XXXII. (D.-St.-Mărtin) al Astei, adun. gen. în Basna. — Desp. Cohalm al Astei, adunare gen. în Cohalm. — Desp. XI. (Blaj) al Astei, adunare gen. în Blaj. — Petrecere în Basna. — Concert și petrecere în Arad. — Petrecere în Blaj. — Petrecerea ocojocariilor din Lugoj. Sfințirea mănăstirei dela Nicula.

3 August: Astra desp. XVI. adunare generală în Șimleul-Silvaniei. — Reuniunea fem. rom. sîlăgene, adunare gen. în Șimleul-Silvaniei. — Tinerimea rom. din Sălagiu și Chior, petrecere în Șimleul-Silvaniei.

AVIS. Rugăm pe p. t. abonații noștri, cari încă nu și-au reînnoit abonamentele pe luna Iulie, III. cuartal și II. semestru din a. c., să binevoiască a ne trimite prețul abonamentului, căci altfel vom fi siliți a le sistă trimiterea ziarului tocmai acum în preajma marilor sîrbări dela Seliște, Deva, etc.

Administrația.

Din Seliște aflăm, că toate preparațiile sînt gata. Azi, cu trenul dela 7 ore seara sosesc membrii comitetului, unii cu trenul de cătră Vinț, alții cu cel de cătră Sibiu. Ambe trenurile sosesc deodată. Vor sosi cu acest tren dintre membrii comitetului dl Ios. Vulcan, președintele, dl Virgil Onișiu, dl George Dima și Dr. Ioan Mih.

Din Vale (lângă Seliște) ni-se scrie despre o mare nenorocire, ce s'a întîmplat aseară. Pe neașteptate s'a descărcat asupra comunei o ploaie torențială. Valea, ce trece prin sat, de altădată aproape seacă, a crescut repentin în mod înspăimîntător. O femeie, dintr'o frunțase familie, care mergea să-și cerceteze pe nora-sa a fost surprinsă de torent tocmai când se traoca valea și a fost răpită de valurile furioase.

S'au încercat să o mîntuie, dar' apa tulbure ce a înghițit-o i-a stîns vieța.

Nunta din Cetinje. Joi, 15/27 Iulie, s'a săvîrșit în catedrala din Cetinje cununia prințului Danilo al Muntenegrului și a princesei Iutta de Mecklenburg-Strelitz, care în botezul de Mercuri primise numele Milifa.

Dl Leontin Pop, jude de tribunal în Cluj, trecut fiind la pensie i-s'a exprimat din partea M. Salé prea înalta recunoștință pentru serviciile prestate.

Sever S. Secula, licențiat în litere, a fost înaintat de șef al secțiunii istorice la Arhivele statului în București.

Concurs școlare. Sînt de ocupat posturile învățătorești dela școlaele gr.-or. din: Buzd, Șaros, Vorumloc (protopresbiteratul Mediasului), salarizate cu câte 300 fl. Termin de concurs 30 zile.

Concurs bisericesc. Pentru ocuparea postului de paroch în Ceagz, parochie gr.-or. de cl. III. în protopresbiteratul Turzei, este scris concurs cu termin de 30 zile.

Deja de o lună, el se îngrijea de asta, mîrturisindu-și de altmintrelea, ca un fel de încheiere, că nici-odată nu va avî energia să schimbe ordinea de lucruri stabilită, pentru-că nu-și administra el însuși averea, pentru-că nu trăia la moși și pentru-că nu avea decît să-și încasseze liniștit rentele.

Cu toate acestea, asupra acestui punct, ca și asupra multora, întîlnirea Maslovei îl convertise, fără veste, la niște sentimente noue. Nu-și ascundea că de va însoți pe Maslova în Siberia, trebuia să întreprindă relațiuni complicate și grele cu o întreagă lume de funcționari, în fața cărora ar fi fost foarte prețios pentru el să-și păstreze o înaltă poziție socială, și, mai ales, să aibă bani. Dar' îi era cu neputință, față de el însuși, să mai stea într'o situație, pe care o judeca ca imorală. Și din pricina aceasta se hotărîse la un fel de compromis.

Se hotărîse să se desfacă de moșile lui, nu dăruindu-le țeranilor, dar' vînzîndu-le cu un preț scăzut. Fără îndoială, că asta nu era soluția pe care teoretic o vedea: dar' era cel puțin un pas spre această soluție: era, trecerea dela o formă de apăsare mai grea, la o formă mai blîndă. Și în tot cazul, era singura măsură pe care împrejurările i-o îngăduiau.

Ajunse la Kurminskoie spre ameazi, Concepția lui generală despre viața să simplificase atît de mult pentru el, că nici nu-i trecuse prin gînd să telegrafeze administratorului seu, ca să-i vestească venirea. Coborîndu-se din vagon, tocni o căruță, ca să-l ducă până la moșe.

Vizitîful, un țeran tînăr, îmbrăcat într'o bluză subțire, sta alături de el pe scaun, ceea-ce-i făcea și mai lesnicioasă convorbirea lui cu barina: și el vorbea cu atît mai bucuros, cu cît caii lui, două animale puternice și pline de sănătate, alergau la drum de mîncău pămîntul, fără-ca el să afbă nevoie să-i stimuleze.

Vizitîful vorbea de administratorul Kurminskoie-lui. El vorbea deschis, fără să bănuiască, că vorbea cu stăpînul moșiei.

— Stă bine, vicleanul german! — zicea el, întorcîndu-se pe scaun și jucîndu-se cu lungul seu bicu. — Acuma și-a luat o troică cu niște cai superbi și se plimbă cu femeia lui pe unde le poftese inimile. Astă-iarnă, la Crăciun, era la un pom așa de frumos împodobit, cum n'ai să găsești la nimeni în tot guvernamentul! Ah! a strîns o grămadă de bani! Și de ce nu, adecă! Poate să facă ori-ce! Se zice că o să-și cumpere o moșe!

Lui Nekhludov puțin îi pîsa, cum i-se administra moșia; dar' totuși povestirea vizitîfului îi făcu o impresie neplăcută.

Dr. Demetriu Radu, episcopul diecesei gr.-catolice a Lugojului, în 24 c. a sosit în Deva în afaceri bisericești, însoțit fiind de un canonic. În decursul zilei a făcut mai multe vizite pe la onorațiilor orașului.

În Beiuș lucrările la internatul gr.-or. vor fi terminate în curînd, așa că la începutul anului școlar va pute fi dat destinațiunei sale. Taxa de întreținere va fi 120 fl.

Recolta lumei. Conform rapoartelor ministerului de agricultură din Franca, în est-anc recolta grăului din toată lumea va fi cu 100 milioane de hectolitri mai slabă decît în anul trecut.

Explosie teribilă s'a întîmplat alaltăieri în Viena într'un institut de spîlat rufe. Douăsprezece persoane sînt rănite de moarte, între cari și proprietarul institutului. Explosia s'a produs din cauză, că o lucrătoare lăsase în apropierea vasului cu benzină ferul ferbinte.

Pentru industria. Direcțiunea școlaeli de stat din Bellus pentru împletire de corfe a trimis camerei comerciale și industriale din Brașov conspectul și clasificățiunile elevilor absolvați în anul acesta și pregătiți pentru a intra în serviciu practic în vre-un atelier. În urmarea acesteia numita cameră comercială avisează, că cei cari ar dori să angajeze în atelierul lor astfel de tineri, să se adreseze la biuorul camerei în Brașov.

Fulger tăciunar. În Szent-Jobb, comitatul Bihorului, Marți pe la miezul nopței a fost orcan teribil, împreună cu dese trăsnete și fulgere, dintre cari unul a aprins casa vîduvei Molnár. Într'un minut casa și clădirile economice au fost în flacări. S'au pusit o vacă și un vițel, o trăsură nouă, mare cantitate de orz, usoare, nutreț etc.

Răspuns lui »Egyetértés«. Referitor la neadevărurile și calumniile apărute în foile maghiare, special în »Egyetértés« sub titlul »Obrazniet valahar«, despre decurgerea petrecerilor inteligenței române din Topârcea, ca să se vadă căt de fals sînt informate foile maghiare, trimitem spre binevoitoare publicare următoarea rectificare:

Întreaga știre este o răuvoitoare calumnie scornită anume de vre-un rătăcios dușman spre pogrîirea inteligenței din Topârcea și îndeosebi a harnicului notar comunal de acolo.

Căt de colo se vede, că totul este numai o infamă însinurare și că raportul din tufă nici nu a avut știre despre decurgerea petrecerilor, pentru-că comunicația postală între Topârcea și Budapesta pînă acum nu e tocmai așa de perfecționată, încât un eveniment întîmplat în 23 noaptea, în 24 dimineața să și poată apăre în foile din Budapesta. La aceasta nu s'au cugetat d-lor!

Această împrejurare singură arată în deplină lumină valoarea scorniturilor rătăcioase, din cari nimic nu e adevărat.

Poporațiunea comunei Topârcea nu numai că a fost, dar' și azi este liniștită și se poartă cu cuviință față de autorități. Nici prin gînd nu-i trece a manifesta vre-un curent dușmănos altor naționalități, eventual poporul maghiar.

Petreceri s'au ținut regulat mai în toată vara, nu numai acum »la deosebîtul îndemn al dlui notar«, cum voește a demonstra calumniatorul.

Cu ocaziunea petrecerilor pe Maghiari nu i-a terfelit nimenea — cum se susține, căci nici pomeneală n'a fost de ei.

Noi vrem pămînt! s'a declamat; dar' e o poezie permisă prin un deois al Curiei; ear' poeziile »România mamă

*) Vezi »Tribuna«, numărul 152.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

ÎNVIERE.

Roman — 67 de Leo Tolstoi.

(Urmare).

XLVIII.

Aflînd că recursul în cassatie al Maslovei o să fie fără îndoială examinat la senat peste vre-o cincisprezece zile, Nekhludov își făcuse proiectul, să meargă, aproape de termin, la Saint-Petersburg, ca să facă demersurile necesare și, în cas de s'ar respinge recursul în cassatie, să poată prezenta recursul în grație, așa cum îl sfătuisă avocatul. Dar' acela îi mai și spusese, că isbînda acestui îndoit recurs i-se părea din ce în ce mai neprobabilă, avîndu-se în vedere neînsemnata valoare a motivelor invocate, așa că, foarte probabil, Maslova va fi trimisă într'un convoiu de ocazi care trebuia să părăsească închisoarea pe la începutul lui Iunie. Și, cum Nekhludov persista mereu în intenția sa de a o urma pretutîndeni, fie chiar și în Siberia, el se hotărîse, ca în cele cincispre-

zece zile de așteptare să viziteze pe rînd toate proprietățile lui, ca să pună odată rînduială în toate afacerile lui.

Mai întăiu se duse la Kurminskoie. Aceasta era cea mai apropiată din toate proprietățile lui, chiar și cea mai mare, dela care avea cel mai mare venit. Acolo își petrecuse el tinereta, și de nenunțate-ori se mai duse pe acolo. Odată, după cererea mamei lui, chiar el, împreună cu economul german, care și acum îi administra moșia, făcuseră inventarul moșiei; așa că el cunoștea în fond situația acelei moșii și învoiele pe cari le aveau țeranii cu »biuorul«. Nekhludov cunoștea toate acestea din vremea când era la universitate și când profesa și proclama doctrina lui Henry George; și chiar cunoștea pe care o avea de starea lucrurilor la Kurminskoie îl determinase să dăruiască țeranilor o moșioară a tatălui seu, singura pe care o avea atunci.

Mai tîrziu, e adevărat, când, după esirea din armată, cheltuia câte 20.000 de ruble pe an, cunoștința originii bogăției lui îi devenise nesuferită și făcuse cum putuse, ca nu numai să nu se mai gîndească la acel lucru, dar' să-l și uite. Lua banii și-i cheltuia fără să întrebe de unde îi veniau. Dar' moartea mamei lui, rînduirea succesiunii, necesitatea de a adopta un regim nou pentru administrarea bogățiilor lui, toate acestea deșteptaseră în el chestiunea drepturilor și datoriiilor lui de proprietar.

Deja de o lună, el se îngrijea de asta, mîrturisindu-și de altmintrelea, ca un fel de încheiere, că nici-odată nu va avî energia să schimbe ordinea de lucruri stabilită, pentru-că nu-și administra el însuși averea, pentru-că nu trăia la moși și pentru-că nu avea decît să-și încasseze liniștit rentele.

Cu toate acestea, asupra acestui punct, ca și asupra multora, întîlnirea Maslovei îl convertise, fără veste, la niște sentimente noue. Nu-și ascundea că de va însoți pe Maslova în Siberia, trebuia să întreprindă relațiuni complicate și grele cu o întreagă lume de funcționari, în fața cărora ar fi fost foarte prețios pentru el să-și păstreze o înaltă poziție socială, și, mai ales, să aibă bani. Dar' îi era cu neputință, față de el însuși, să mai stea într'o situație, pe care o judeca ca imorală. Și din pricina aceasta se hotărîse la un fel de compromis.

Se hotărîse să se desfacă de moșile lui, nu dăruindu-le țeranilor, dar' vînzîndu-le cu un preț scăzut. Fără îndoială, că asta nu era soluția pe care teoretic o vedea: dar' era cel puțin un pas spre această soluție: era, trecerea dela o formă de apăsare mai grea, la o formă mai blîndă. Și în tot cazul, era singura măsură pe care împrejurările i-o îngăduiau.

Ajunse la Kurminskoie spre ameazi, Concepția lui generală despre viața să

simplificase atît de mult pentru el, că nici nu-i trecuse prin gînd să telegrafeze administratorului seu, ca să-i vestească venirea. Coborîndu-se din vagon, tocni o căruță, ca să-l ducă până la moșe.

Vizitîful, un țeran tînăr, îmbrăcat într'o bluză subțire, sta alături de el pe scaun, ceea-ce-i făcea și mai lesnicioasă convorbirea lui cu barina: și el vorbea cu atît mai bucuros, cu cît caii lui, două animale puternice și pline de sănătate, alergau la drum de mîncău pămîntul, fără-ca el să afbă nevoie să-i stimuleze.

Vizitîful vorbea de administratorul Kurminskoie-lui. El vorbea deschis, fără să bănuiască, că vorbea cu stăpînul moșiei.

— Stă bine, vicleanul german! — zicea el, întorcîndu-se pe scaun și jucîndu-se cu lungul seu bicu. — Acuma și-a luat o troică cu niște cai superbi și se plimbă cu femeia lui pe unde le poftese inimile. Astă-iarnă, la Crăciun, era la un pom așa de frumos împodobit, cum n'ai să găsești la nimeni în tot guvernamentul! Ah! a strîns o grămadă de bani! Și de ce nu, adecă! Poate să facă ori-ce! Se zice că o să-și cumpere o moșe!

Lui Nekhludov puțin îi pîsa, cum i-se administra moșia; dar' totuși povestirea vizitîfului îi făcu o impresie neplăcută.

dulce, »Deșteaptă-te Române, »Sunt fier fier zăravom», precum nici altele n'au fost cântate, pentru-că în programă cântări nu au obvenit.

Acum încă una cu coarne! Ziarele maghiare scriu: »...s'a pradat »Mama Ungurului... Valahii ar ris mult la pradare și au înjurat și insultat pe Maghiari! Neadever! »Mama Ungurului» nici n'a fost pradată, ci a fost pradată »Seaua și Tigănuț» tot de »Speranță».

Da; e obrăznicie la mijloc, recunoașterea; dar nu »obraznicie valahă», ci obrăznicie jidano-maghiară.

Rectificare s'a trimis și la foile un-gurești »Egyelértés» și »Arad és Vasócska». Să vedem acum voi-vor să »Arad és Vasócska» greșeala. Topârcea, în 27 Iulie 1899. Cu deosebire stimă: Nicolau Schiau, stud. jurist; Iacob Manuil, notar; I. Fanea, teolog; Vasile Greavu, învățator.

Posta și sărbările pentru Petofi. Direcțiunea de poștă și telegraf din Cluj a dispus, ca pe durata sărbărilor ce se vor face la Sighișoara în memoria lui Petofi, oficiul de poștă și telegraf de acolo să fiină serviciu în permanență, zi și noaptea.

Amortisația. Un jėran din M. a imprumut câteva sute de florini pe amortisație de 10 ani. Nu a plătit însă nici rata primă amortisațională, nici interesele. Banca l'a protestat imprumul, la ce jėranul injura banca și o acusa de înșelătorie, fiindcă el luase banii pe amortisație. »Bine, dar» trebuia să plătești rata și ametele, îi zice un binevoitor. »Ce să plătesc, domnule? Îți spun doar» că am luat banii pe amortisație, adică bani morți; în zece ani n'am să plătesc nimic, apoi după zece ani voi vedea cum o să plătesc. Vezi dar» că banca nu are drept! O să le spun eu la judecată!

Zădărnice erau deslușirile, căci jėranul ținea una și bună, că »ăia-s bani morți», fiindcă el a luat imprumul pe amortisație.

Gimnasiu superior în Czegléd. Adunarea generală a reprezentanței orașului Czegléd a aprobat contractul încheiat cu ministerul de culte în privința înființării unui gimnasiu superior în Czegléd. Edificiul va fi ridicat pe speșele orașului și va costa 150.000 fl., ear pentru susținerea institutului ministrul de culte va da o subvenție anuală de 20.000 fl. Clasa primă se va deschide în decursul anului curent.

Băiat ucigaș. În Makkos-Jánosi un băiat de 9 ani (Papp György) și unul de 6 ani (Kiss János) păziau găștele la livadă. Din joc au dat la ceartă și cel mai mare a trântit pe mititelul la pământ și l'a sgrumtat.

Om brutal. La gara din Arad lucrătorii au aflat luni într'un vagon un băiețel legat fedeleș, care de dureri și de foame era aproape mort. Când l-au deslegat n'a putut să se ridice în picioare, ci a trebuit să fie dus acasă în brațe. A spus că Sămbătă după amiază l'a prins un lucrător și legându-l fedeleș l'a lăsat în vagon.

Pentru un siminic. Grădinarul Mayer din Trautmannsdorf culegând siminic pe muntele Iffinger (lângă Meran) a luncat în abis.

Cadavru dispărut. Între Lugoj și Honoria s'a aflat zilele trecute cadavru unui om, care după îmbrăcăminte se vedea a fi fost din clase sociale mai alese. S'a dat de știre autorităților, dar până au eșit acelea la fața locului, cadavru a dispărut și numai bătuțele de sânge mai îndicau locul unde fusese aflat.

Grindină. Viforul din zilele trecute a făcut mari pagube în comitatul Pogăcea, unde hotarul comitatului Murășeaur, Șamsud, Culpui, Feheteul-Mădărașului și Bața-Mădăraș a fost bătut de peatră. Mai ales viliile au îndurat mari stricăciuni.

Petrecerea meseriașilor din Hațeg. Societatea meseriașilor români »a tălparilor și a cismașilor din Hațeg» a aranjat a treia zi de Rosalii o petrecere în hotelul »Coroana» din Hațeg, care, mulțumită poporului și inteligenței a reușit peste așteptare.

La venitul de 108 fl. 10 cr. au contribuit cu suprasolviri d-nii:

Tit Vespasian Gheaja, protopresbiter, Mihail Bontescu, Dr. George David, Augustin Straitar, Alexandru Vladoane, Samoil Vladoane, Pompei Popescu, Aneta Todosei, Ludov. Sueiu, Cesar Todosei, Luter Gustav, Corneliu Popoviciu, Marcu Todosei, George Bugner și Nicolae Roșca, câte 50 cr. Dr. Aurel Vlad, Victor Bontescu, Ioan Muntean, Ioan Baciu, și Petru Clecan, câte 1 fl. Dr. Gavrilă Sueiu, avocat 2 fl. și Iuliu Duma 10 cr.

Primească toți P. T. marinișoși acestuibuți și spriginții cauzii pe această cale din partea societății tălparilor și a cismașilor din Hațeg, cele mai sincere și călduroase mulțumiri, pentru frumosul sprigin atât material cât și moral ce ni-l-au oferit cu această ocaziune.

Nu putem trece cu vederea a nu exprima mulțumitele noastre propriu-zisului hotelului, dlui Ioan Baciu, pentru favorurile făcute, precum și căluserilor: yătavului Romul Popescu și colegilor sei:

Alexandru Vășii, Nicola Popescu, Ioan Doboș, Alexandru Jan, George Vășii, Alexandru Milotin... cari au făcut prin fermecătoarele jocuri naționale: căluserul, Bătuta și Hora Griviței, ca și petrecerea se aibă un caracter curat românesc.

Din adunarea generală extraordinară a societății tălparilor și cismașilor români.

Hațeg, la 15 Iulie 1899. Teodor Făgăraș, președinte. Nicolae Sanzian, secretar. Constantin Popescu, casar.

Știri mărute. Teglăș Găbor, directorul școlii reale din Deva, petrec în Oradea-mare făcând scrutări pentru opul ce va să-l serie despre valorile romane.

Scădele sărate dela Uioara până la 26 Iulie au fost cercetate de 324 oaspeți stabili și 780 trecători.

Poetul Hans von Basedov s'a sinucis în Dessau Causa - amor nefericit.

În Jánosbáza zămor de 60 ani Tóth Mihály, ca să scape de miserie, s'a sinucis aruncându-se în fântână.

MAI NOU.

Dela Sebeșul-săsec.

Ni-se scrie: Luni va fi alegerea de deputat. De pe acum deja se vede delabăzarea Sașilor rușinați înșiși de actual umilitor ce au săvârșit acceptând candidarea jidanașului jurnalist Vészi (mai nainte »Weisz») József. Acest jidanaș este fiul unui cărcămar, care a trăit prin Alba-Iulia, Orăștie și mai pe urmă la băile din Geoagiu. Spun unii, că acolo și pe d-șorul József, atunci »Weisz», l-au văzut ca chelner în birtul tată-seu. Prin firea lui jidovească s'a știut ridică. Pe când era student la filosofie în Pesta scria în redacție la »Pester Lloyd». La organul acesta arhijidoveșc a lucrat până-când s'a făcut scandaloasa cumpărare a lui »Pesti Napló», care din organ apponyist, contrar politicii bisericești a guvernului, s'a prefăcut peste noapte în organ guvernamental, aderent al căsătoriei civile. Atunci, consorțiu jidoveșc, care a făcut cumpărarea jurnalului, pe Vészi-Weisz l'a pus în fruntea redacției »circumcise». După o vreme Vészi a provocat o crisă față cu proprietarii, a eșit și cu Braun (Barna) Izidor a întemeiat noul ziar: »Budapesti Napló», pe care-l dirige și acum. Susținerea personal pe Széll, de sigur nu fărâ »rebach», acum »Bud. Napló» a ajuns organ cu colorit oficios și dl Weisz-Vészi bărbat de stat, care trebuie să fie ales deputat.

Sașii din Sebeș s'au angajat la tristul rol să lizeze, la comanda dlui Széll, un mandat pentru acest exemplar politician »jidano-maghiar». Blânzii Sași sânt prelucrați în această direcție pe diferite căi și cu diferite mijloace. Ei, Sașii, le primese toate, că-s circumspecți, deși prudenți »și-au perdute-o de mult. Românii însă se și-au derdate de toată neștăpăria aceasta scărnavă de suflete. Un funcționar dela comitat din Sibiu, a umblat să presioneze ale notari și primari, că să lizezeze pe țărani români. Sper însă, că ei nu se vor deșosi la atăta, ci vor sta acasă. Altcum vom păzi, ca să vedem care notar și primar român va asculta mai mult de porunca de sus, care e nelegală, decât de vocea firească a conștiinței sale, și îi vom pune la răvaș. Căci om serios nu poate să participe la o comedie așa de respingătoare ca asta.

În Sebeș se vorbește de altfel, că va păși ca contra-candidat și un Ungur, din Vinț, cu numele Batta și dl Dr. Schuller, Sas naționalist, din Sibiu. Atunci va fi și luptă; altfel e numai o țirguală de porunceală. Vészi - se zice - a promis Sebeșului un batalion de cătane, dacă îl »aleg». Frumoasă răsplătă pentru atăta umilire.

VIATA SOCIALĂ.

Din Oravița.

Primul invitare la producțiunea ce o va aranja în beneficiul fondului se corul vocal ort-rom, sub conducerea dlui G. Jianu, la ruga de Sf. Iulie, în 1 August st. n. 1899, în teatrul de vară din grădina hotelului »Coroana Ungariei» din Oravița.

Programa: 1. G. Musicescu: »Fii ai României», cor mixt. — 2. I. Vidu: »Potpurii rom», cor mixt. — 3. V. Vasilescu: »Corăbieasca», quartet viril. — 4. Rosini: »Ouvertura din opera Semiramis», executată de orchestra. — 5. Vidu: »Lugojana», cor mixt. — 6. A. Rubinstein: »Der Asra», cântată solo de d-nul C. Novăcescu. — 7. I. Vidu: »Stefan și Dunărea», baladă de Alexandri, cor mixt cu soli: d-ra Melania Dragoescu și

d-nul C. Novăcescu, acompaniată de orchestra. După producțiunea joc. Întrarea: Locul I. 60 cr. (seara la cassă: 70 cr.), locul II. 40 cr., locul III. (de stat) 30 cr. de persoană. Începutul la 8¹/₂ ore seara. Bilete de intrare se vënd în librăria dlui I. E. Tieranu și în prăvăliile dlor Iustin Vălcășanu, George Bogdanu și seara la cassă.

Tot din Oravița ni-se trimite invitare la producțiunea ce o va aranja corul vocal gr-cat. din Oravița-rom., Marți, în 1 August st. n. (în ziua de Sf. Pror. Ilie) în sala »Imperatul Austriei» din loc, sub conducerea dlui Ioan Bogdan, invetator.

Programa: I. Concertul 1. »Cântec festiv», de K. Thern, cor bărbătesc. — 2. »M'am suit la munte», de A. Gloveanu, cor mixt. — »Pepi-Tante», cor bărbătesc. — »Foie verde triplă», de Magdu, cor mixt. — »Horă nouă», de N. Stefu, cor bărbătesc. — II. Teatrul 1. »Azur-İlderim-Ata» sau »Pașportul unei actrișe», comedie-farsă într'un act. 2. »Lița păsoară», comedie cu cântece într'un act. După producțiunea joc. Începutul la 8¹/₂ ore seara. Prețul intrării: I. loc de șezut 50 cr., II. loc de șezut 40 cr., loc de stat 30 cr. Venitul curat e deștinat fondului școlii din loc. — Bilete de intrare se vënd la dl Ilie Călin și seara la cassă.

La

Abonament lunar

pentru

August st. vechiu

invitat

Administrația ziarului »TRIBUNA».

Tribuna Literară.

O carte de valoare.

De curând a eșit de sub tipar cartea intitulată: Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune, de Alfred Kormos - traducere în românește de dl Constantin Popp, funcționar la »Albina».

Format 8° cu 186 pagini; prețul 1 fl. 50 cr.

Azi, când încă literatura noastră economică abia și-a făcut începutul, lucrarea dlui Popp, deși e numai traducere, cu drept își poate reclama loc de frunte între cărțile românești. Este neprețuit folosul ce-l pot lua din traducerea dlui Popp toți aceia, cari se ocupă cu chestiile economice și îndeosebi cei-ce muncesc în agrii vieții economice societare.

Avem azi o activitate economică societară relativ destul de mulțumitor dezvoltată și cu toate acestea foarte puțini din muncitorii acestur ram de activitate își cunosc drepturile și datorințele ce le revin prin faptul că s'au angajat ca - ziși conducători ai acestei activități.

Să nu ne înșelăm prin faptul, că cu toate acestea munca societară a dat roade îmbelșugate - căci, precum foarte nimerit observă dl Popp în introducere la lucrarea d-sale, »aceasta este a se atribui în mare parte numai onestității conducătorilor puși în fruntea băncii societare. Și apoi ca să fim drepti trebuie să mai spunem, că o parte însemnată a roadei muncii noastre societare revine - sentimentului național. Căci știm cu toții de unde isvorește putericiuni impuși pentru a ne crește instituciuni societare.

Examinand modul cum se înființează și cum se conduc institutele noastre econ. societare nu putem să nu spunem, că baza acestor institut de bani și negoș se întinde departe, departe în sufletul nostru și numai foarte puține își razimă existența în capabilitatea noastră de a ne face îmbunătățiri economice și de a urma și a ne folosi de eluțările și rezultatele economiei moderne.

Tochmai pentru aceasta de pe acum din vreme încă se ne incunjurăm cu armele științei, pentru-ca atunci când sentimentul național nu va mai putea fi principalul factor de muncă în activitatea noastră economică, deși sperăm că finta muncii tot acest sentiment va da-o întotdeauna - pregătiți și destul de tari să fim ca să continuăm cu capabilitatea de muncă economia națională, începută cu spriginul sentimentului de dragoste față de neam.

Din aceste considerații zicem noi că traducerea dlui Popp e de o capitală însemnată, pentru-că e un bun început al unei direcțiuni care numai roade bune ne poate aduce.

Dacă cu drag ascriem merit dlui Popp pentru nimerita sa traducere, tot atât de mulțumitori trebuie să fim și conducătorilor institutului de credit și economii »Albina» din Sibiu, care prin jertfe materiale însemnate a înlesnit apariția traducerii dlui Popp. Bine ar fi când astfel de sprigin s'ar da și de alte bănci și încă astfel, ca la acestea să poată conta toți căpi să simt destoinici și chemați pentru a îmbogăți literatură noastră economică.

Pentru-ca să putem aprecia din destul cartea tradusă de dl Popp schițăm aici cuprinsul ei și împărțirea aceluia:

La început se află o foarte instructivă descriere a noțiunii, însemnății societăților pe acții - basată pe dispozițiile legii comerciale ung. Adevărata tratare a temei exprimată în titlul cărții se face în VI. părți mari, și anume:

În partea a doua se vorbește despre organizarea direcțiunii explicându-se amănunțit: caracterul direcțiunii, relațiunea de drept a membrilor direcțiunii; statorirea sferei de competență a direcțiunii; constituirea direcțiunii; condiții recerute pentru funcționarea direcțiunii; urmările de drept provenite din întrelăsarea notificării; remunerarea membrilor etc.

În partea a doua se aplică procedura direcțiunii și exercitarea dreptului reprezentativ al direcțiunii (firmarea, organizarea internă a direcțiunii; ședințele, protocolul ședințelor; direcțiunea ca reprezentant al societății) etc.

Partea a treia - cea mai însemnată - tratează despre drepturile și datorințele direcțiunii (notificările obligate; datorințele direcțiunii cu privire la acțiuni; agendele direcțiunii la adunările generale, apoi cu privire la contabilitate și controlă și peste tot la administrație; agendele direcțiunii în cas de liquidare, fuziune ori concurs și în fine drepturile direcțiunii).

În partea a patra se vorbește despre responsabilitatea direcțiunii (înainte și după înregistrare; responsabilitatea față de acționari, față de creditori etc.)

În partea a cincia tratează despre dispozițiile speciale referitoare la societățile pe acții constituite în străinătate. Și în fine partea a șasea înșiră amendele și pedepsele și apoi are un tratat despre dări și competențe.

Nu mai din această schițare se poate vedea bogăția și însemnătatea materialului cuprins în cartea tradusă de dl C. Popp. Felul cum e tratat acest vast material ne îndestulește pe deplin.

Regretăm mult, că nu ne permit împrejurările să asemănăm conștiențios originalul cu traducerea dlui C. Popp, ca să constatăm dacă aceasta din urmă e corectă întru totul. Întru cât ne-am putut convinge în grabă, traducerea dlui C. Popp e destul de fidelă, dacă în câteva părți nu e prea fidelă.

Deși unele noțiuni sunt cam lungi și deși limbeii noastre încă-i lipsesc mulți termeni tehnici economici, traducerea dlui Popp se prezintă în o bună măsură. Și mai mult înse ne-ar fi plăcut, dacă n'ar fi aflat și cuvinte ca: disoluțiune și loc de liquidare; esolvire în loc de solvire, - emitende, germăne; dresare în loc de redacțiunea sau luarea protocolului etc. Și apoi fraze ca: »capitalele private nu sânt aplicate a se angaja la »societatea pe acții are în vedere, a »facerii com...» etc.

Cu toate acestea traducerea dlui Popp este destul de bună.

Recomandăm cu căldură cartea tradusă de care se poate procura și dela librăria »Tipografiei» noastre cu prețul de 1 fl. 50 cr. + 5 cr. porto (mai ieftin ca originalul), F. C. O.

Sosiți în Sibiu.

La 29 Iulie n. 1899.

Hotel »Imperatul Romanilor». Angelescu cu familia din București, d-na Simon cu fiica din Orăștie, privatieri; Schöder, director din Pohoareta; Csengerly cu fiul, profesor din Cluj; Dr. Reinsch, profesor din Rosenstein; Dr. Mihalik, proeuror din Gómör; Sturza din Timișoara, Holzer, Hedervary, din Budapesta, Trimiș, Grauer, Messner, Bernauer, Weiner, din Viena, comercianți; Gregurich, locotenent, din Viena.

Hotel »Mellzer»: Siegel cu fiica, restaurateur din București; Diétrich cu fiica, sergent-major din Brașov; Mateiu, Diaconescu, din Curtea-de-Argeș, comercianți.

Hotel »Habermann»: Schwender, Domnik cu soția, din Breșoia, lucrători.

Adaus literar.

- Specimene din »Tragedia Calvarului».

Sfirsitul lui Iuda.

Iuda bătea câmpii. ...

O căință nemingăiată pe încetul îi cuprindea sufletul. E probabil că preoții și împrejmuritorii lor nu l'au erubtat, făcându-l să simtă disprețul și disprețul lor. În străina maiestate a scenei judecării el putu să vadă, că vindutul învetător era unul dintre aceia a căror mărție supraviețuiesc lașiții, clevelor și osindirii la mörte. Abia acum putea el să cumpănască prețul celui pe care el dase în minile preoților, cu prețul ce el îl luase. Rerunșările îl chinau, se simția umilit, simția căn de rușina a fost înșel. Și apoi putu să vadă acum și desnădejduirea sfintului Petru, blăstemul apostolilor îl ghicia. Scăpătul tuturor îl simția pe obrazul seü. În sfirsit, dacă mai avea oricât de puțin simț omenesc în el - cu tôte că în ceata apostolilor el era singurul jidov proprie zis! - glasul lui Iustina totuși să trebui să-l cutrămure. Și făpta rea era săvârșită: Învățătorul era osindit deja la mörte. Până când omeniea va vorbi despre mörtele acestui drept, să vor găsi tot de-auna glasuri, cari să blasteme vor mieselul care-l vinduse.

Iuda însuși găsi că atita rușine și amărăciune pentru el, atita reütăciună bucurie pentru Archierei, attea dureri pricinuite lui Isus, nu erau plătite de ajuns și, hotărît de a se desbăra de acești bani ce-l apăsau greu, plecă și el în direcția alaiului.

Turnul Antonia, unde locuia guvernatoriul, era alături de templu. Iuda scia că o parte din căpeteniile preoților cari întovărășiau pre Isus, ajungând acolo, ceea să se desfacă de alaiu, și să intre în templu, ca să deș mulțumite pentru căștigul bogat al acelei zile. Iuda putu deci să înergă de a-dreptul la vistierie unde așa căți-va Archierei.

Chieret, ca o om adunat alaiu și abegă înțeluire, le zise: »Greșit-am vindend singe nevinovat».

Aceștia, stingherți și disprețuindu-l, abia avură vreme să-l respundă și »Ce este mörte? Tu vei vedea», căci vindetoriul aruncase deja cei trei-zeci de arginți în mijlocul templului, și o luă la fugă spre Cedron.

Prorocii îl prigoniu: »Fie zilele lui puține și Episcopia lui să o ia altu... diavolul să stea de-a drepta lui. Când se va judeca să iasă osindit... Să-i fie fiericuli lui seraci, și muierile lui vaduș...»

Fie zilele lui puține, care, câte-va, erau, mai înainte, slujitorii, îndreptați de el, triseră cu ei pre Învățătorul cel legat. Trecu pre lângă grădina ce mărturie tăcută și aspră era mürdarei sarutări; poate îndrănsi să intre și în lăuntru ei, și vedu pe pământ picături de singe, pre cari timpul încă nu le uscuse. Ca odinioară a lui Avel, așa striga singele lui, și glasul acestui singe îl rodea în conștiinta lui de Cain. El credea că, nici în cer, nici pe pământ, nu se gășia ce-va mai mare că fărădelegea lui, căci nu cunosea milostivirea și nu credea dragostea. Luă deci o frighie și se spânzură, după az zisei proroce. Acela care fusese urșit ca să șadă »pre scaun, judecând două-spre-zece neamuri ale lui Israel» se spânzură în fața acestei imense văni unde, la capetul lumii, vor fi chemate să se adune tôte fărăde-legile, pentru-ca - ori-cătar fi de necurate - ele inese să arunce asupra vindetoriului afurisanția și ura lor. Se spânzură, scăpând ast-fel de povara trupului seü pământul, care poate ar fi fost în stare să-l verse afară din sinul seü. Se spânzură, și leșul lui atăt de hidos în mörte, pre cât era de respingător sufletul seü în viața asta, pre cât crepat pre mijloc: »și pământul trebuie să se cutremure de scărba, primind - ca și cum ar primi în față o mürdărie - müruntăile lui intrate în putrezire.

Căpeteniile preoților, multă vreme, nu lăsară pre jos cei trei-zeci de arginți. După o clișă de șovăire, vestită de prorocul ce zisesse: »Sfătuit-au să lapede prețul mieu, și adunară; dar fură cuprinsia de îndoială căci nu era ertat a pingări vistieria templului cu niște bani, ce »preț de singe» erau. Era ertat însă să plătescă din vistierie pe vindetori să mituliescă mărturi, să respăltescă pre călăi, și să cumpere singele unui nevinovat! Dar a pune într'nsa banii căinții, în cuvioșii ochi ai acestor frați ai lui Iuda, ar fi fost o pingărire. Poate, acești viteji ai philacteriului, lipsindu-se de cei trei-zeci de arginți, se veseliu cu gândul în o nouă, mirșavă insultă, și folosiu prilejul de a arunca în fața celui Preacurat o mürdără gândire. Legea, pre care putea să se întemeieze hotărira lor, se cuprindea, intru adevăr, în următorele cuvinte: »Să nu aduci plata curvii, și prețul căinelui în casa Domnului Dumnezeului teü!».

Cei ce plătiseră pe Iuda, în vreme ce fătau această scărba, nu sciau că omeniea va

1) Keirotu de unde vindetoriul își tragea originea se ținea de regulat lui Iuda. Nici un alt apostol nu era din acel regat.
2) Mat., XXVII. 4.
3) Id. ibid.
4) Ps., CVIII. 7, 5, 6, 8.
5) Evc., XII. 24.
6) Fac. IV. 16.
7) Ioan. IV. 6.
8) A două Lege, XXIII. 19.
9) Ps., XXXIV. 7.
10) Luca, XXII. 30.
11) Ioi, III. 12.
12) Fapt. Apost., I. 18.
13) Ps., LXI. 4.
14) Mat., XXVII. 6.

aplauda oare-când judecata vecinicului Judecător, când pre ei mai mult de cât pre curve, și va umili, și din împărăția sa, ca pre »câini«. și va scoate afară!

De o cam dată e mîngăitor gândul că pămîntul cumpărat cu prețul singelui și înjosirii lui Isus, s'a închinat pentru somnul celor ce nu erau jidovi, și că rîmășițele pămîntului ale »străinilor« vor odihni, la adăpost de ori-ce atingere necurată.

Și prorociile urmau a se împlini, și încă chiar de cătră aceia pre cari ele îi osîndiau: Într'adever scris era: »Au luat trei-zeci de denari, prețul celui prețuit, carele s'au prețuit de fi lui Israil. Și i-au dat pre tarina orăului, pre cum mi-au spus mie Domul».

Ponțiu Pilat.

Ieșind din casa lui Caiafa, sinedriul și slujitorii se ridicară cu de grabă pre Isus și, luând Ierusalimul dealungul, îl duseră la Pretoriul lui Pilat. Le era frică și de aceea se grăbiu; lasitatea și cruzimea intrării dorul lor de a vedea odată sfîrșitul. Mai sciau apoi, că pentru aceea zi se pregătia execuția alor trei osîndiți. Trei făcatori de rele, între cari unul cu numele Varavva, fură întemnițați cu prilegiul unei revoluții de curind înăbușite. Guvernatorul roman, avînd în vedere inbulzeala mulțimii și exaltația spiritelor, era dispus pentru asprime. Pregătirile pentru cîderea tilharilor erau făcute: mulțimită acestor împrejurări, va fi ușor de a-i smulge învoirea la osîndire, și mai ales porunca de execuție, pentru carea nu mai era de lipsă să se pună în mișcare, deschiliniți, personalul călăilor și al ostășimei. Trei cruci erau gata, o a patra ușor să va pute cîrpi și totul, încă în aceea zi, va fi sfîrșit.

Un întreit sentiment stăpînia în acest ceas sufletul dirigătorului Pilat, la care veniau jidovii cerîndu-i ca să-și deie învoirea la cea mai grozavă nedreptate din lume: ambiția și deci teama de disgrafia lui Tiberiu, disprețul jidovilor și un instinct, destul de adevărat, al dreptății. Ambiția îl ridica-se foarte repede la înalta slujbă ce o avea; disprețul ce îl nutria pentru jidovi, nu odată îl făcuse să-și ciomăgască și să-și lipsescă de bunuri; soapta dreptății avea să-l facă apărător al lui Isus, dar apărător nemernic, cu atât mai fără conștiință cu cât, în desăvîrșită cunoștință de cauză, avea să se abată de la ceea-ce îi poruncia datoria.

Membrul sinedriului, pentru câte-va clipite, uitară loviturile de băț primite și banii ce ziceau că li-s'au furat, și veniau acum la palatul guvernatorului, cerînd în gură mare învoirea acestuia. După cum se vede, erau foarte susceptibili, căci nu voră să pătrundă chiar în lăuntru pretoriului, de teamă ca nu cum-va să se lipescă de ei vre-o întinăciune ce i-ar pute lipsi de o cuviată mîngăiere: de mîncarea azimei!

Oprindu-se deci înaintea Pretoriului, trimisă să caute pe guvernatorul, ca să-i spună păsul lor și să dobandească ceea-ce cereau.

Va fi fost aproape de 7 ceasuri. Pilat, ca soldat roman, era sculat. Să aștepta el oare ca afacerea asta să fie adusă înaintea scaunului său? Puțin ne împorță. Vestitul și interesantul Rabbi pe care îl-i aduceau, era destul de cunoscut în Iudeea pentru ca și Pilat să fi auzit de existența și geniul lui. Șcia apoi Pilat și aceea, că de mult se dedeau patimilor jidovii, când era vorba de acela.

Tot ce privia pe Isus nu putea să fie decât grav, chiar și în ochii mindriei romane. Pentru aceea guvernatorul nu lăsă să fie așteptat ci, trecînd prin Pretoriu unde putu se arunce o privire asupra individului, măestos și, în acelaș timp, vrednic de milă, ce sta acolo, veni până la pragul porții, dînd acolo față cu gloata agitată a celor din Sinedriu.

De bună sîma, unu ochiu deprins nu-i era greu să deosebescă, de la cea dintîiu privire, vrednicia și valoarea atit a pitului, cât și a pi-risilor săi. Dintru început Pilat putu să se încredințeze, că toate josnicile și sîlbaticile porniri ale sinagogei din nou se mai deslătuiseră odată asupra unu om, a căru singură vină era că lăpădase desertele credințe ale Fariseilor și dase de gol fățarniciile lor. Își luă deci un aer, ironic și disprețuitor tot odată, și le puse întrebarea: »Ce piră aduceți asupra omului acestuia?»

Cef din sinedriu nu veniseră ca să discuteze. După ei, cauza era judecată: acum numai atita voiau ca stăpînirea romană să îndeplinescă judecata lor! Întrebarea lui Pilat îi puse deci pe gînduri. Avea el de gînd oare să le cîră deslușiri? Avea el de gînd ca să-i pună în primejdia de a vedea pe Isus într'un nou proces, în care să le scape din mîni? Avea el de gînd să accepte »eventualitatea unei nouse sentințe, aduse de un judecător care, dintru început, luase o ținută asupra căreia ei cu greu s'ar mai fi putut insufla?»

Răspunseră așa dară, cu un vîdit năcaz: »De nu ar fi fost acesta făcator de rîu, nu l-am fi dat ție?».

- 1) Mat., XXI. 31.
- 2) Mat., VII. 6.
- 3) Mat., XXVII. 9. 10.
- 4) Local unde se făceau judecățile.
- 5) Ioan., XVIII., 29.
- 6) Ioan., XVIII., 39.
- 7) Ioan., XVIII., 30.

Bibliografie.

La »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiui, se află de vînzare următoarele noutăți musicale:

Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nișescu	1.75
La tine copilă dragă. Romanță de Dorianu	0.50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	0.50
La blonde. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann	0.50
Turda. Marș patriotic de Paulmann	0.25
Hora reginei. De Sig. Paulmann	0.25
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann	0.25
Marș turcesc. De Sig. Paulmann	0.25
Intermezzo pentru piano de M. Cappa	0.50
Les fleurs de Mai. Valse de Ant. G. rillo	1.00
Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu	0.50
La fille du Marin Vals de Ivanovici	1.00
Daisy Bell. Valse (All Right) de G. Kaps	0.75
Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	1.00
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	0.75
Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	0.75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochiialbi	0.25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker	1.00
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	0.50
Sărba mirilor. De Const. Dimitrescu	0.50
Jubileul. Marș de Gh. Fontino	0.75
Surorile. Hora de Gh. Fontino	0.50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	0.50
Zépher. Polca mazuca de G. Ionescu	0.75
Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel	0.50
Gas de quart original. De Mayer Lutz	0.50
Pavotte de la Princesse Marie de Michel Margaritescu	0.75
Ai plâns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	0.50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	0.50
Pictori! De E. I. Alexandrescu	0.50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	0.75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	0.40
De Brăila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	0.50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan	0.50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	0.50
I. Villacroze. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță	0.75
Radu D. Rosetti. E vro-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschill. L'Amiité, vals	1.00
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	0.75
Doina codrului	0.75
Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, sərbă pentru piano	0.50
I. Braunstein. Rêve du Matlot, vals pentru piano	1.00
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	0.50
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano	0.50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals	1.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr. sar' pentru expedie recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediei recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiui.

Din 29 Iulie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.86	vînd.	9.42
Lire turcești				
Imperiali (15 R' aur)		18.90		19.00
Ruble rusești 100 a		126.25		127.25
Galbeni		5.62		5.67
Napoleon-d'ori		9.50		9.56
100 Marce germane		53.50		53.00
Livre sterling		11.94		12.06

Bursa de Budapesta.

Din 27 Iulie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	119.00
" " " " 4%	96.40
" " val. cor. 6%	120.00
Imprumutul căilor ferate ung.	120.25
Bonuri rurale ung.	94.75
" " " " " "	96.25
Obligațiunile desp. regaliilor	100.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	185.50
Renta de hârtie austriacă	100.10
" " de argint austriacă	100.20
" " de aur austriacă	119.25
Losuri austriace din 1860	189.00
Acțiunile băncii austro-ungare	910.00
" " de credit ung.	388.00
" " de credit austr.	382.80
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economi »Albina«	102.00
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	53.85
London 10 Livre sterlingi	120.60

Bursa de Viena.

Din 27 Iulie n. 1899.

Renta de aur 4%	119.05
Renta ung. v. c. 4%	96.65
Imprumutul căilor ferate ung.	121.00
Bonuri rurale ung.	94.65
" " " " " "	96.25
Renta de hârtie austriacă	100.50
" " argint austriacă	100.35
" " aur austriacă	119.10
Losuri austriace din 1860	189.00
Acțiunile băncii austro-ungare	908.00
" " de credit ung.	386.00
" " de credit austr.	381.75

Bursa de București.

Din 14 Iulie v.

5% Renta perpetuă	88 1/2
5 " am. 1881 100 1/2	91 1/2
5 " " 1892 100 1/2	87 1/2
5 " " 1893 100 1/2	87 1/2
5 " " 1894 87 1/2	86 1/2
4 " " 1889 89 1/2	86 1/2
5 " " 90.94 90 1/2	385
4 " " 1896 92	449
4 " " 1898 92	472
Convertite rurale	—
5% Obl. c. B. 1883	77
4% " " 1890	—
5% " " 1895	—
5% Fonc. rur.	96 1/2
4% Fonc. rur.	91 1/2
5% " urb. Buc.	91 1/2
5% " Iași	87 1/2
Banca Națion	2705
" Agricolă	860
" României	—
" de scont	385
Daț. Rom.	449
Naționala	472
Patria	—
Construcții	77
Basalt artificial	—
Trav. nou	—
Baia centrală	186

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Rugare.

Acei p. t. domni din Turda și jur, cari au primit un pascul vătămător în onoarea și demnitatea mai multor familii, binevoiască a lua spre cunoștință următoarea:

Declarație.

Subscrișii declarăm, că regretăm lăsarea în public a unei scripțe, ce apăruse în 99, Iulie 27, și că scopul acelor scrisori nu a fost de a vătămă pe cineva, și dacă totuși în contra voinței noastre a atins bunul simț al cuiva, ne cerem scuzele.

În special de a p. o. domn protopop Codarcea.

Turda, la 99, Iulie 27.

Cu stimă

Ioan Mesaroșiu m. p., ca autor.

Vasile E. Moldovan m. p., ca autor.

În consonanță cu originalul.

Turda, 28 Iulie 1899.

Bolea m. p., Al. Gala m. p., căpitan c. r. în retragere, contab.

Pentru autenticitate subscriu

Art. Codarcea, protopop.

Declarație.

Pe autorul în recunoaștere a pamfletului anonim răspîndit publicului nostru din Turda și jur: dl Ionel Mesaroșiu, stud. în drept îl provoc, ca în termin de 3 zile să se pronunțe în public asupra motivului și scopului, ce l-a îndemnat să-și amestece numele în productul scâlcăit a minții sale, la cas contrar îl declar de un inerb, care nu e în conștiința lucrurilor ce face.

Turda, 28 Iulie 1899.

George Pătăcean, stud. jurist.

Declarație.

Subscrișii prin aceasta declarăm, că nu am avut nici o cunoștință anterioară despre poezia pamflet, care s'a trimis ieri prin postă la mai mulți inteligenți din Turda și jur; nu am îndemnat nici am contribuit prin nimic la redactarea și expedarea lui și reprobăm categoric cuprinsul lui vătămător față de mai multe persoane din Turda.

Turda, la 28 Iulie 1899.

Liviu Cigărean, Victor Bugner, cand. de adv.

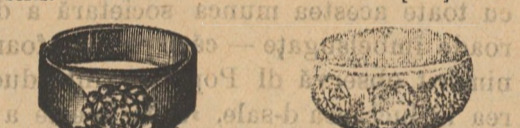
Valeriu Moldovan, cand. de adv.

Alexandru Brehan, Justin Pop, Emilu Cigărean.

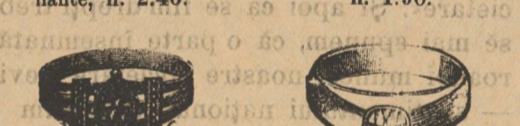
Doi învățacei
se primesc numai decât la domnul
Stefan Moga,
franzelar (Weissbäcker),
Sibiui, strada Trenului.
[225] 1-3

Pentru dame și domni:
Inele de aur

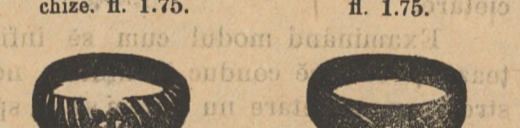
de 14 carate, întărit cu argint de 13 loturi, cu superbe imitații de briliante, perle, rubine și de o radare cu adevărat surprinzătoare. Pentru durabilitatea lor perpetuă, întocmai ca și cum ar fi de aur veritabil — garanția în scris. [194] 6-6



Nr. 191. Inel de briliante
fa imitație, cu similibri-
liante, fl. 2.40.



Nr. 117. Inel de dame,
modern, cu imitații de tur-
chize, fl. 1.75.



Nr. 145. Inel-excellenz, cu
similibriant, fl. 1.95.

Aceleași ca inel de logodnă, fl. 1.20.
Ca măsură este deajuns o fâșiuță de hârtie.
Spediri cu rambursă din partea casei de speditură

Alfred Fischer,
Viena, I., str. Vulturului (Adlergasse) nr. 10.
Banii pentru obiectele cari nu convin se restituie.

Bărbaților bătrâni și tineri

li-se recomandă scrierea consilierului medical Dr. Müller, notă și amplificată, despre

Sistemul nervos

și sexual turburat
precum și vindecarea radicală a acestuia.
Se trimite sub plic pentru 60 cr.
în marce postale. [227] 1-5

Curt Röber, Braunschweig.

Nici o opozițiune
nu are să se facă afirmărei, că
Crema-Margit,
Săpunul-Margit,
Pudra-Margit,
inventate de chemical **Földes Kelemen** din Arad și puse de mine în comerț, sînt unele din cele mai excelente fabricate pentru conservarea Teint-ului și îngrijirea pielii. [87] 7-10

Se pot căpeta în stare proaspătă, nerăncedă, la
Parfumeria Meltzer, Gustav Meltzer,
strada Cisnădiei, (edificiul comandai de corp), fabrică de săpun și lumini, strada Gușterței,
în Sibiui. în Sibiui.

Prima fabrică de mobile în Sibiui
Fritz W. Elges,
Fabrica: strada Sărei nr. 37. Deposit: str. Cisnădiei nr. 30.
Telefon 37. Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile pentru
SALON,
REFECTOR,
DORMITOR.

Numai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după deseneuri.
Aranjează locuințe întregi.
Specialist pentru lucrări bisericesti orientale:
fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.
Mobiliar pentru școale și aranjament intern pentru biserici noue.
Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hotel, cafenele, decorațiuni de tot felul etc. [16] 7-50

Liferant al căilor ferate ungare.

Important pentru toți!
Prin sentirea legală de dare a benziniului pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru
motor original „Otto“
pentru benzin
cea mai ieftină putere motorică.
Langen & Wolf,
fabrică de motor,
Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.
Locomobilul benzin „Otto“
este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.
Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.
Informațiuni, prospecte etc. gratis. [159] 9-52
Representant pentru Transilvania: Andreiu Török, fabrică de mașini agricole, Sibiui.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIUI.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator
Al. Vlăhuță,
se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 ari. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.
„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25
„Cel mai nou volum de nuvele:“
„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—
Comanda se se adreseze:
Tipografia, societate pe acțiuni, Sibiui.